

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **I. B.**, zast. Mgr. Martinou Řehořovou, advokátkou se sídlem Československé armády 287/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016, č. j. OAM-908/ZA-ZA04-P06-2015, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 3. 2017, č. j. 43 Az 3/2016 – 66,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni Mgr. Martině Řehořové, advokátce se sídlem Československé armády 287/19, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 21. 10. 2015 podal stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti. Hlásí se k náboženskému vyznání řecko-katolické církve. V minulosti vystupoval pod jménem I. P.. Stěžovatel sám ani nikdo z jeho rodiny není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace. Je ženatý, na území Ukrajiny žije jeho manželka L. P. a dcera L. P., které bydlí ve městě X.

[3] Na Ukrajině žil do června r. 2010 ve městě X, ul. X, byt č. 44, Ivanofrankovská oblast. Na jiných místech země původu nepobýval. Vojenskou službu absolvoval v letech 1976 – 1978, přičemž nejdříve působil v Kyjevě, posléze sloužil v Maďarsku u pozemního vojska. Dosáhl středoškolského vzdělání, žádnými doklady o vzdělání však nedisponuje. Studoval obchodní školu, doposud vykonával práce ve stavebnictví. Dále uvedl, že nevlastní žádné finanční prostředky, movitý a nemovitý majetek a nemá nárok na důchod ani jiné sociální dávky. V době podání žádosti nedisponoval žádným dokladem totožnosti, jeho cestovní doklad byl neplatný a odevzdal jej na ambasádě.

[4] O mezinárodní ochranu žádal na území České republiky (dále jen „ČR“) již v r. 2014 s negativním výsledkem. Z Ukrajiny odcestoval naposledy autobusem přes Slovensko dne 5. 6. 2000. Před tímto datem ČR nikdy nenavštívil. Stěžovatel opustil rodnou vlast kvůli práci, jiný důvod k odjezdu neměl. K důvodům podání žádosti uvedl, že je to stále stejné. Žádá kvůli válce na Ukrajině a za druhý důvod označil svůj aktuální zdravotní stav. Disponoval lékařskými zprávami, že v budoucnu by měl absolvovat chirurgický zákrok – operace obou kyčlí. Zdravotní obtíže měl již několik let, spadl ze žebříku, občas cítil bolesti, ale k žádnému lékaři dříve nedocházel. Na vyšetření u lékaře byl během svého pobytu v Jezové, následně pobýval v Kostelci, kde mu doktor sdělil, aby šel na vyšetření do Rychnova. Bylo mu řečeno, že potřebuje operaci kyčlí, o čemž se dozvěděl přibližně před rokem. Na operaci v době podání žádosti čekal, byl zapsán jako čekatel. V Kostelci docházel k lékařce, kde dostával léky na bolest. Na dotaz, z jakého důvodu se o svých zdravotních problémech nezmínil ve své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, sdělil, že jeho stav byl dobrý, jelikož ho nic nebolelo. Před tím ani nechodil o berlích, ale v době podání druhé žádosti se již bez berlí nemohl pohybovat. Jiné zdravotní obtíže neměl. V příloze k žádosti o udělení mezinárodní ochrany zopakoval, že žádá o udělení azylu kvůli zdravotním problémům.

[5] V jeho vlasti zůstali příbuzní, vůči nimž má nějaké závazky. Označil ČR za svou cílovou zemi a doplnil, že by chtěl v ČR zůstat, protože by zde rád vyřešil své zdravotní problémy. Kdyby odjel na Ukrajinu, své problémy by tam vyřešit nemohl, neboť by se možná do nemocnice vůbec nedostal. Trestní stíhání proti němu nebylo nikdy vedeno. K otázce, čeho se obává v případě jeho návratu do vlasti, vypověděl, že neví, ani si to nepředstavuje.

[6] V pohovoru k této žádosti, který byl veden na jeho žádost v jazyce českém, sdělil informace o ošetřujícím lékaři a aktuální informace o návštěvě v nemocnici v Pardubicích, přičemž předložil 5 lékařských zpráv žalovanému. Bez berlí se nemůže pohybovat, nemůže nijak pracovat, má bolesti, a proto na ně užívá léky. Než odjel z Kostelce, byl stále na nohou. Do přijímacího střediska dle jeho slov přijel ve velmi špatném stavu, neustále měl bolesti a jeho situace se postupně zhoršuje. Zdravotní problémy by na Ukrajině nemohl řešit, protože na to nemá peníze a dle něj se musí za takovou operaci platit. Nemyslí si, že na Ukrajině jsou dobří lékaři, čímž si je jistý. Nemá cenu na Ukrajinu vůbec jezdit a chodit tam k lékaři. Ví, že se tam musí platit, zadarmo nikdo nic neudělá. Domnívá se, že ve vlasti již nemá žádné zázemí. Hodně let již není v kontaktu s manželkou a ani s dcerou. Když jim naposledy volal, nezvedaly mu telefon a kontakt přerušily. Neví, jak obě nyní žijí a co dělají. V závěru pohovoru nechtěl uvést žádné nové skutečnosti nebo informace se slovy, že si myslí, že je to již vše.

[7] Stěžovatel napadl žalobou celý výrok rozhodnutí žalovaného. Žalovaný dostatečně nerefletoval veškeré jím tvrzené skutečnosti a nezohlednil skutečnosti, které v řízení vyšly najevo. Tím byl dle svého přesvědčení v řízení zkrácen a poškozen na svých právech, v důsledku čehož následné rozhodnutí žalovaného neodpovídá okolnostem případu. Žalovaný tak porušil § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“) a zásady dobré správy zakotvené v § 2 správního řádu.

pokračování

[8] Namítal, že v posuzované věci se měl žalovaný především zabývat tvrzenými a prokazovanými zdravotními problémy stěžovatele a důsledně zvážit možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Ačkoliv odešel z vlasti z ekonomických důvodů, nelze po něm spravedlivě požadovat, aby se navrátil do vlasti, kde probíhá občanská válka, a to s mezinárodními konotacemi, kdy dochází ke každodenním incidentům vůči různým skupinám obyvatel, a to zejména ze strany nacionalistických skupin, které působí po celém území Ukrajiny a v oblastech východní části země, které nejsou přímo obsazeny tzv. separatistickými oddíly, jsou činné dvojnásob. Uváděl, že je ve špatném zdravotním stavu, kdy nutnost operace kyčlí doložil lékařskými zprávami, přičemž již obdržel termín operace pravé kyčle (nástup na hospitalizaci 8. 4. 2016). Z těchto důvodů bylo vhodné aplikovat zmíněné ustanovení zákona o azylu, a to z důvodu odůvodněného strachu stěžovatele o jeho život pro případ návratu do země původu, a to s ohledem na jeho zdravotní stav a též skutečnost, že již nemá v zemi původu žádné zázemí a byl přesvědčen, že na Ukrajině by své zdravotní problémy řešit nemohl.

[9] Pro posuzovanou věc je zásadní i skutečná a současná bezpečnostní situace na Ukrajině. Tato situace vykazuje zásadní neschopnost tamních úřadů a bezpečnostních složek ohledně zajištění bezpečnosti ochrany obyvatelstva. S ohledem na věk, zdravotní stav a prodělanou vojenskou službu se stěžovatel důvodně obává o svůj život v armádě, ve které bojovat nechce a nasazovat svůj život za ideje, které se mu přímo přičí. Nucený odvod do armády by znamenal zásah do jeho svobody rozhodovat se o vlastním životě, což je jedno ze základních lidských práv a svobod.

[10] Krajský soud uvedl, že se žalovaný případem stěžovatele podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě jeho výpovědi a na základě informací o zemi původu. Dospěl k závěru, že správní řízení netrpělo vytýkanými vadami a napadené rozhodnutí bylo zákonné.

[11] Stěžovatel neuváděl žádné potíže politického charakteru ani jiné potíže se státními orgány země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Nebylo prokázáno, že by mohl mít důvodné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Stěžovatel nebyl politicky aktivní a neuvedl, že by čelil problémům ze strany ukrajinských státních orgánů. Zemi původu opustil v r. 2000 pouze kvůli snaze o nalezení práce a již se tam nevrátil.

[12] V otázce zdravotního stavu považoval krajský soud za správný názor žalovaného, dle něhož zhoršený zdravotní stav a snaha zajistit si v ČR potřebnou zdravotní péči mezi důvody relevantní pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze zařadit. Uvedené bylo podrobně rozebráno na str. 5 napadeného rozhodnutí, přičemž krajský soud na tyto závěry odkazoval. Přiklonil se též k závěru, že za důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině. Souhlasil s žalovaným, že není žádný důvod domnívat se, že by se zhoršená bezpečnostní situace panující ve dvou oblastech Ukrajiny z celkového počtu 24 oblastí rozšířila i do dalších částí země. Ze všech dostupných zdrojů vyplývá, že na území Ukrajiny neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro stěžovatele znamenal jakékoliv nebezpečí. Stěžovatel žil před odjezdem z vlasti pouze na západě této země a není žádného důvodu, aby se do východní části Ukrajiny, kde probíhají ozbrojené střety, z jakéhokoliv důvodu přemístoval.

[13] Soud považoval za správné, zákonné a zjištěným informacím odpovídající, jakož i náležitě odůvodněné závěry o neudělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu. Pokud jde o § 13 uvedeného zákona, v případě stěžovatele nebyl k aplikaci tohoto ustanovení shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo § 14 citovaného zákona.

[14] Udělení humanitárního azylu je na volné úvaze správního orgánu, přičemž tato úvaha podléhá omezenému soudnímu přezkumu. Krajský soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004. Přiklonil se k názoru žalovaného, že zdravotní komplikace stěžovatele jsou vzhledem k jeho věku jevem poměrně běžným a nejedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav či závažné onemocnění, které by nemohlo být v zemi původu adekvátně řešeno. Souhlasil s tím, že nic nenaznačuje tomu, že by se stěžovatel v důsledku své zdravotní situace nacházel v bezprostředním ohrožení života nebo že by v ČR byla poskytována nějaká speciální péče nedostupná v zemi původu. Pokud žalovaný konstatoval, že nezjistil důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu, krajský soud se musel k tomuto názoru přiklonit. Tento názor nebyl vyvrácen ani sdělením dalších zdravotních problémů, které stěžovatel uvedl při nařízeném jednání a doložil aktuální zdravotní dokumentací (operace pravé kyčle; cévní problémy s nutností amputace palce levé nohy) s upozorněním na očekávanou operaci levé kyčle. Ani nově nastolený zdravotní stav nemůže vyvrátit výše zmíněný postoj žalovaného, dle něhož se stěžovatel nenachází v důsledku zhoršení svého zdravotního stavu v bezprostředním ohrožení života. Soud nepřisvědčil názoru, že by v zemi původu nemohla být poskytnuta adekvátní lékařská péče.

[15] K udělení doplňkové ochrany uvedl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 9 - 11) žalovaný vycházel jednak z informací od stěžovatele, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které označil za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se s nimi vypořádal při posuzování skutečnosti, zda stěžovateli hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se opětovně zabýval všemi tvrzenými důvody. Na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné chápat jako vážnou újmu. S těmito závěry se krajský soud plně ztotožnil. Přiklonil se k názoru, že doplňkovou ochranu v uvedených případech lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí a může nastat pouze v případě přidružení jiných okolností, které nelze předjímat. Soud dospěl k závěru, že stěžovatel nesplnil podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Shledal, že nesplnil ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, jelikož v průběhu správního řízení nevyplývalo, že by taková ochrana byla udělena některému z rodinných příslušníků stěžovatele.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[16] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[17] Naplnění kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spatřuje v tom, že správní orgán rozhodl bez dostatečné opory v důkazech, které jsou obsahem spisového materiálu a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné, nesrozumitelné a nezákonné. Již v žalobě ve svém stanovisku poukazoval na nedostatky rozhodnutí žalovaného a setrvává v přesvědčení, že žalovaný a následně krajský soud nevzali v úvahu jeho tvrzení o aktuální situaci v zemi původu ani tvrzení o odůvodněných obavách pro případ nuceného návratu. Žalovaný ani krajský soud se náležitě nezabývali skutečností, že se stěžovatel v zemi původu nemá kam vrátit, s nikým z Ukrajiny nekomunikuje již přes 10 let, a je to naopak ČR, kde jsou jeho veškeré vazby.

[18] V kasační stížnosti uvádí námitky, které jsou obsahově shodné s žalobními námitkami. Zdůrazňuje, že se krajský soud měl náležitě zabývat zdravotními problémy stěžovatele. Jeho zdravotní stav se zhoršil a dále zhoršuje. Zdůraznil, že čeká na operaci levého kyčelního kloubu. Není schopen samostatně chůze bez opory a je odkázán na pomoc druhých, přičemž v zemi původu nemá žádné vazby a není tam nikdo, kdo by mu mohl pomoci při jeho zdravotních komplikacích. Dále opakuje své žalobní námitky (viz bod 8 tohoto rozsudku).

pokračování

[19] V kasační stížnosti též opětovně uvádí žalobní námitku vztahující se k naplnění důvodu doplňkové ochrany. V této souvislosti soud odkazuje na bod 9 tohoto rozsudku.

[20] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[21] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti. Jak jeho rozhodnutí, tak i napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Plně odkazuje na správní spis (zejména na žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany a jeho výpověď), správní rozhodnutí a vyjádření k žalobě ze dne 29. 3. 2016.

[22] Krajský soud neshledal v závěrech a postupu žalovaného nezákonnost ani vady řízení. Žalovaný se s napadeným rozsudkem plně ztotožňuje.

[23] K námitkám stěžovatele odkazuje plně na odůvodnění napadeného rozhodnutí, obsah spisového materiálu, ze kterého při svém rozhodování vycházel. Trvá na tom, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, nesouhlasí s kasačními námitkami, neboť neprokazují, že by správní orgán porušil některá ustanovení správního řádu nebo zákona o azylu. Má za prokázané, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o naplnění podmínek pro udělení jakékoliv formy mezinárodní ochrany.

[24] V případě Ukrajiny se ani za současné situace nejedná o tzv. totální konflikt. Jedná se o konflikt lokální a izolovaný v jihovýchodní části Ukrajiny – oblast Doněcká a Luhanská. Pokud konflikt nemá charakter totálního konfliktu je pak na žadateli, aby prokázal dostatečnou míru individualizace, což stěžovatel neprokázal, jelikož pochází ze Zakarpatské oblasti, kde se konflikt země bezprostředně nedotýká a v jeho případě neexistuje objektivní důvod, proč by se na jihovýchodě země měl vůbec zdržovat. Navíc i v konfliktních oblastech jeho intenzita výrazně kolísá (viz rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 70/2015 – 35).

[25] Z hlediska doplňkové ochrany cizince může hrát roli pouze ohrožení jeho osoby v zemi původu coby civilisty, nikoli však potenciálního příslušníka státních ozbrojených sil, ke kterým by se po svém povolání do ukrajinské armády z pohledu mezinárodního práva stal (viz rozsudek NSS z dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68). V případě stěžovatele a jeho zdravotního stavu je nepravděpodobné jeho povolání do armády, navíc i v souvislosti se skutečností, že na Ukrajině od listopadu roku 2016 již na východoukrajinské frontě nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale dobrovolníci či profesionální příslušníci armády.

[26] Nesouhlasí s tvrzením o neaktuálnosti použitých podkladů. Vzhledem k datu rozhodnutí je přesvědčen o jejich dostatečné aktuálnosti. Stěžovatel neuvádí skutečnosti, které by svědčily o podstatné změně poměrů v jeho bydlišti, pro které by bylo třeba zjištěné informace aktualizovat. Argumentoval pouze obecně k povaze ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a rychlosti jeho vývoje.

[27] Situaci stěžovatele nelze podřadit pod humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu závisí na jeho správním uvážení a blíže cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003. Žalovaný pečlivě posoudil a v napadeném rozhodnutí zohlednil veškeré lékařské zprávy stěžovatele. Nadále je přesvědčen, že jeho zdravotní komplikace nejsou tak specifického charakteru, že by nebyly léčitelné v zemi původu, či že by se snad v jejich důsledku nacházel v bezprostředním ohrožení života.

[28] Žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[29] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[30] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[31] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše zmíněným usnesením prvního senátu zdejšího soudu. Dle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí zdejší soud podrobně věcně zabýval.

[32] Soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť je-li taková vada zjištěna, může být podle ustálené judikatury důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. Stěžovatel uvedené ustanovení v obecné rovině zmiňuje, avšak nenaplnuje ho žádným konkrétním tvrzením. Uvádí, že žalovaný ani krajský soud nevzali v úvahu jeho tvrzení o aktuální situaci v zemi původu a nezabývali se dalšími skutečnostmi zmiňovanými v kasační stížnosti. Z uvedeného důvodu se soud omezuje na konstatování, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku srozumitelně vypořádal žalobní námítky a dostatečně je odůvodnil.

[33] Přestože stěžovatel napadl žalobou celý výrok žalovaného a namítal, že žalovaný nesprávně uzavřel, že v posuzované věci nejsou naplněny zákonné požadavky pro udělení mezinárodní ochrany, obsahově směřují kasační námítky jen do právního posouzení § 14 a § 14a zákona o azylu, obdobně jako u žaloby, a proto se bude Nejvyšší správní soud zabývat jen jimi.

[34] Humanitární azyl lze udělit jen v případě hodném zvláštního zřetele. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2014, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55: „[s]mysl humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné i v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným.“ Je třeba zdůraznit, že „[u]dělení azylu z humanitárních důvodů není subjektivním právem žadatele. Rozhodnutí o udělení je určeno volnou úvahou správního orgánu; i ona sice podléhá přezkoumání ve správním soudnictví, jestliže však správní orgán vzal v úvahu všechny skutkové okolnosti případu a zdůvodnil, jak je hodnotil, pak za situace, kdys tento postup byl bezchybný, není důvod takové rozhodnutí při soudním přezkoumání zrušit.“ (srov. rozsudek NSS soudu ze dne 17. 2. 2006, č. j. 4 Azs 161/2005 – 83).

[35] Dle konstantní judikatury zdejšího soudu je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělit, či nikoli; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována zákazem libovůle. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkoumání soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48).

pokračování

[36] Ze správního spisu plyne, že žalovaný při rozhodování o udělení humanitárního azylu zohlednil skutečnosti stěžovatelem uváděné, zejm. jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situaci, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný k udělení tohoto azylu, který je udělován ve zcela výjimečných případech. Žalovaný se při zkoumání tohoto druhu azylu velmi podrobně vyjádřil zejména ke zdravotnímu stavu stěžovatele, jehož závažnost nijak nesnižoval. Uvedl, že zdravotní komplikace jsou vzhledem k jeho věku jevem zcela běžným a nejedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav či závažné onemocnění, které by nemohl adekvátně řešit v zemi původu. Jeho stav ani nenaznačuje, že by byl v bezprostředním ohrožení svého života nebo by v ČR postupoval nějakou speciální či ve vlasti jemu zcela nedostupnou léčbu. Stěžovatel prohlásil, že by se na Ukrajině nemohl léčit z důvodu hrazení financí za případné operace či nízké kvality lékařské péče. Žalovaný vycházel mimo jiné z Informace Belgického úřadu pro cizince (IBZ) 20. března 2014, Zdravotní péče a sociální zabezpečení. Krajský soud v souladu s výše citovanou judikaturou přezkoumal úvahu správního orgánu, na jejíchž závěrech nemohly změnit ani stěžovatelem uváděné informace při nařízeném jednání o změně jeho zdravotního stavu, s čímž se soud plně ztotožňuje, a proto nepřisvědčil tvrzení stěžovatele o nedůsledném zvažování naplnění § 14 zákona o azylu.

[37] Stěžovatel v souvislosti se svým zdravotním stavem poprvé až v kasační stížnosti uvádí, že v zemi původu nemá žádné vazby a není zde nikdo, kdo by mu mohl pomoci. K těmto tvrzením soud přihlížet nemohl. Kasační soud přezkoumává napadený rozsudek krajského soudu v mezích kasačních důvodů a sám neposuzuje nové skutečnosti, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem.

[38] Tvrzení, že nemůže své zdravotní problémy řešit na Ukrajině, není důvodné. Výše zmíněná zpráva ze dne 20. března 2014 dostatečně popisuje stav zdravotní péče a sociálního zabezpečení na Ukrajině, přičemž se závěry této zprávy byl stěžovatel dostatečně obeznámen a proti jejím závěrům nic nenamítal. Stěžovatel vycházel toliko ze subjektivního přesvědčení, že nebude moci svou situaci adekvátně řešit z důvodu nutnosti hrazení péče a z důvodu, že v zemi původu nejsou dle jeho mínění dobří lékaři. Pouze subjektivní přesvědčení nemůže být důvodem pro udělení azylu z humanitárního důvodu. Z jednotlivých zpráv ani dle žalovaného nevyplývá, že by konkrétně stěžovateli nebyl umožněn přístup ke zdravotní péči dostupné pro ostatní občany Ukrajiny.

[39] Soud má za to, že se žalovaný velmi podrobně zabýval veškerými argumenty a jeho závěry mají oporu v provedených důkazech.

[40] Kasační soud nemohl přihlížet k tvrzení, že s nikým z Ukrajiny nekomunikuje více než 10 let a je to ČR, kde jsou veškeré jeho vazby. Stěžovatel v průběhu správního řízení toliko uváděl, že již hodně let není s manželkou ani dcerou v kontaktu, o nikom jiném nehovořil. O tom, že by měl vazby v ČR, se stěžovatel před žalovaným, ani před krajským soudem nezmiňoval, proto nemohl soud ani k tomuto tvrzení přihlídnout.

[41] Následně se soud zabýval důvodem pro neudělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[42] Žalovaný se velmi podrobně vyjádřil k bezpečnostní situaci v Ukrajině. Při posuzování bezpečnostní situace vycházel z jím nashromážděných zpráv, přičemž krajský soud správně tyto zprávy považoval za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se při zvažování důvodů doplňkové ochrany zabýval všemi argumenty a dospěl k závěru, že v době rozhodování o žádosti neprobíhal takový ozbrojený konflikt na Ukrajině, který by byl vážnou újmou pro stěžovatele. Krajský soud se s uvedeným ztotožnil, jakož tak činí i Nejvyšší správní soud. K tomu dodává, že se k bezpečnostní situaci na Ukrajině

opakovaně vyjádřil např. v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze také na další rozhodnutí, ve kterých se této problematice věnoval, např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28 a usnesení ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69. Stěžovatel pochází ze západní části země, z města X, která je vzdálená od ozbrojených střetů a bezpečnostní situace se tu nijak nezměnila.

[43] V rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, NSS uvedl, že „[v] případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým brozobám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (at' už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“ Stěžovatel pouze obecně tvrdil, že existují na Ukrajině nemalé ozbrojené skupiny obyvatel, které prosazují své zájmy vlastní cestou, kdy se dle něj jedná o všeobecně známé skutečnosti, které není třeba příliš dokazovat. Neunesl tak své důkazní břemeno ve smyslu výše citovaného rozsudku.

[44] Námitka, že se žalovaný a krajský soud nezabývali skutečností, že v zemi původu se nemá kam vrátit, není důvodná. V žalobě toto tvrzení stěžovatel spojoval s důvody pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu a právě při posuzování otázky humanitárního azylu se tímto tvrzením krajský soud zabýval.

[45] K velmi obecné námitce, že se stěžovatel obává o svůj život v armádě, soud uvádí, že se problematikou služby v armádě opakovaně zabýval, např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní. Ve stěžovatelově situaci nejde o odeřpení vojenské služby, neboť povolávací rozkaz mu ještě nebyl doručen, nic takového u správního orgánu ani netvrdil. Stěžovatel v pohovoru uvedl, že vykonal vojenskou službu a žádal o udělení mezinárodní ochrany mimo jiné z důvodu války na Ukrajině, ale v této souvislosti neuvedl, že by se obával toho, že by byl povolán do armády. Soud považuje tuto námitku za účelovou. Navíc stěžovatelem uváděný § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se týká vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti, nikoliv příslušníka armády.

IV. Závěr a náklady řízení

[46] Za těchto okolností soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[47] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[48] Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 2. 2. 2016, č. j. 43 Az 3/2016 – 18, ustanovena zástupcem pro řízení před krajským soudem Mgr. Martina Řehořová, advokátka se sídlem Československé armáda 187/19, Hradec Králové. Dle § 35 odst. 8, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle první věty téhož ustanovení, ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci

pokračování

stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[49] Ustanovená zástupkyně učinila v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby náleží zástupkyni stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. S ohledem na skutečnost, že Mgr. Martina Řehořová je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), zvyšuje se částka přiznané odměny dle § 35 odst. 8, věty druhé, s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková výše odměny ustanovené zástupkyně činí 4 114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu